

Логопедична команда

З вами працюють:

- Боклан Ірина Михайлівна
- Лутак Юлія Вікторівна
- Банзар Валерія Сергіївна
- Соловйова Ірина Сергіївна
- Тюфякіна Олена Василівна

Відмінність порушення мови та мовлення

МОВЛЕННЯ

Порушення мовлення:

- невірне відтворення звуків
- порушення плавності мовлення (вільне володіння)
- труднощі з голосом

Види порушень мовлення

- Апраксія
- Дизартрія
- Порушення артикуляції
- Заїкання та нерозбірливість
- Голос (дисфонія, різкий голос, порушення висоти голосу – визк)

МОВА

- **Рецептивне** порушення мови – коли людина не може розуміти інших
- **Експресивне** порушення мови – коли людина не може висловити думку, ідею, почуття

Види порушень мови

- Афазія
- Аномія
- Експресивне порушення мови
- Рецептивне порушення мови
- Порушення обробки мови

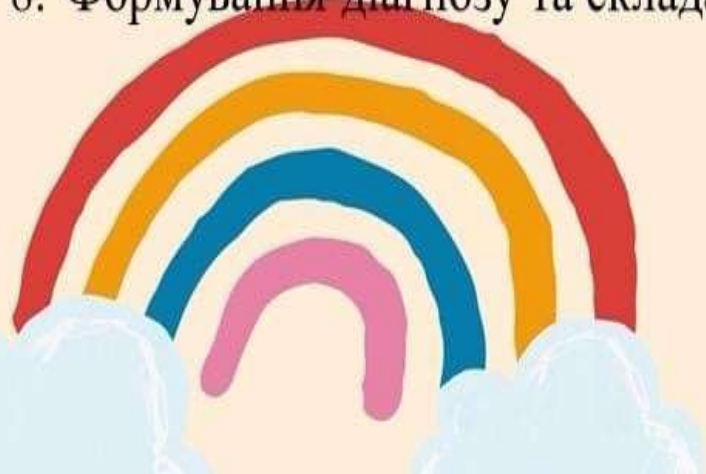
Мова складається з соціально визначених правил, які передбачають: що означають слова, як вони мають складатися у фразу, яка комбінація слів має застосовуватися в конкретних ситуаціях

Мовні НОЗОЛОГІЇ

Логопедична діагностика є важливим етапом для визначення мовленнєвих порушень і розробки корекційної програми для дитини або дорослого.

Послідовність логопедичної діагностики включає кілька основних етапів:

1. Анамнез (збір інформації);
2. Обстеження загального стану артикуляційного апарату;
3. Оцінка звуковимови;
4. Перевірка фонематичного сприйняття;
5. Оцінка лексико-граматичного розвитку;
6. Оцінка зв'язного мовлення;
7. Оцінка письма і читання (якщо потрібно);
8. Формування діагнозу та складання корекційної програми.

Анамнез (збір інформації):

Інформації про розвиток мовлення, стан здоров'я, психологічні та соціальні аспекти життєдіяльності дитини або дорослого.

Розпитання з батьками (або самим пацієнтом) історії розвитку, ранніх мовленнєвих спроб та поведінкових особливостей.

Оцінювання загального стану артикуляційного апарату:

Оцінювання анатомічної будови й рухливості органів артикуляції (язика, губ, піднебіння).

Оцінювання сили та координації рухів, необхідних для мовлення.

Оцінювання звуковимови:

Оцінювання правильності вимови окремих звуків, слів, словосполучень і речень.

Оцінювання помилок у вимові (наприклад, заміна, пропуск або спотворення звуків).

Оцінювання вірка фонематичного сприйняття:

Оцінювання здатності розрізняти звуки, що звучать подібно, але мають різне значення.

Оцінювання здатності диференціювати звуки для запобігання помилкам у мовленні та читанні.

Оцінювання лексико-граматичного розвитку:

Оцінювання вірка словникового запасу, здатності правильно вживати слова і складати речення.

Оцінювання уміння будувати зв'язне мовлення і правильного використання граматичних структур.

Оцінювання змісту висловленої думки.

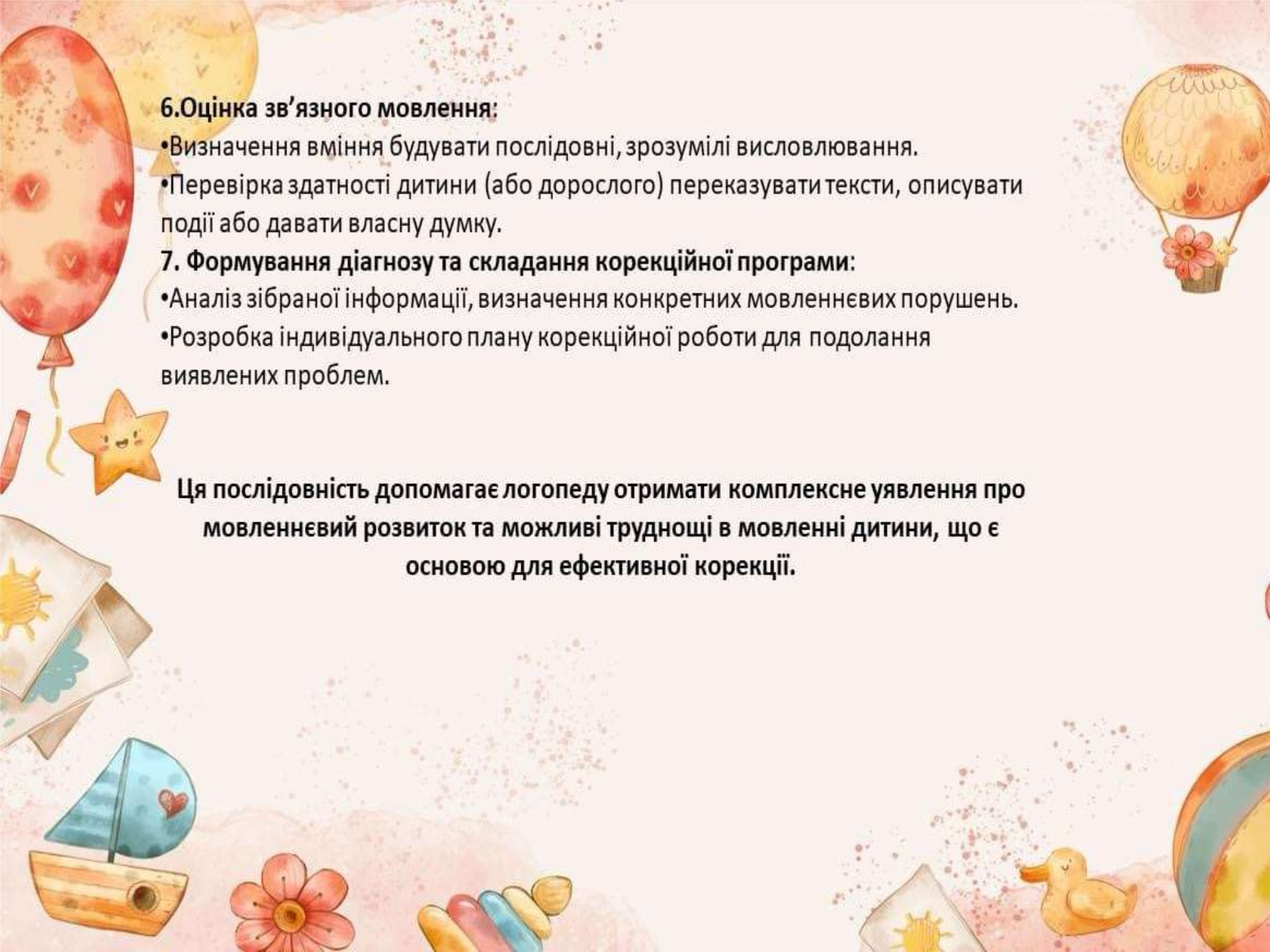
6.Оцінка зв'язного мовлення:

- Визначення вміння будувати послідовні, зрозумілі висловлювання.
- Перевірка здатності дитини (або дорослого) переказувати тексти, описувати події або давати власну думку.

7. Формування діагнозу та складання корекційної програми:

- Аналіз зібраної інформації, визначення конкретних мовленнєвих порушень.
- Розробка індивідуального плану корекційної роботи для подолання виявлених проблем.

Ця послідовність допомагає логопеду отримати комплексне уявлення про мовленнєвий розвиток та можливі труднощі в мовленні дитини, що є основою для ефективної корекції.

Перевірка фонематичного сприймання

“Впіймай звук!”. Поясніть дитині, що ви будете вимовляти різні звуки, а їй потрібно буде плеснути в долоні – “впіймати звук”, коли вона почує певний звук. Необхідно дотримуватись принципу від простого до складного:

- звук [а] серед у, у, а, у;
- звук [а] серед о, а, і, о;
- звук [і] серед и, е, і, и;
- звук [с] серед л, н, с, п;
- звук [с] серед ш, ж, ч, с і т.д.

“Повтори!”. Запропонуйте дитині повторити за вами склади

- та-та-да – пі-пи – ат-от
- па-па-ба – мі-ми – ум-ом
- ка-ка-га – ді-ди – іт-ит
- ва-ва-фа – кі-ки – ек-ек

“Ланцюжок слів”. Запропонуйте дитині повторити за вами ряди слів, різних за значенням, але схожих за звуковим складом:

- мак, лак, так, бак;
- тачка, качка, дачка;
- сік, вік, тік, бік;

Артикуляційні вправи

«Жабка»

Чітко і ритмічно рухай губами,
промовляючи звуки [i] -губи в широкій
посмішці; [y] -губи витягнуті
трубочкою. Вправу виконуй 10-15 разів.

«Цукерочки»

Ротик закритий. Натискай язиком на праву, потім ліву щоку, неначе перекладаєш уявну цукерку то за одну щоку, то за іншу.

«Дятел»

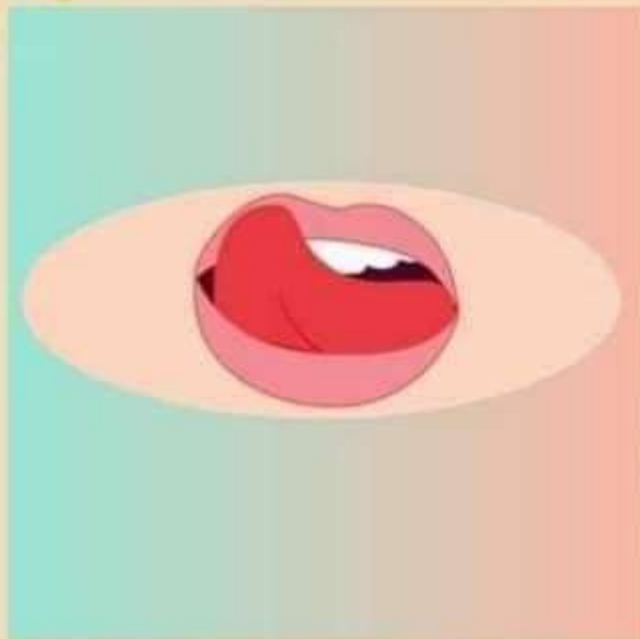
Д-д-д-д

Широко відкрий ротик, язик підними вгору. Кінчиком язика із силою натискай на альвеоли (бугорки за верхніми зубами), промовляючи «д-д-д». Темп поступово пришвидшуй.

„Смачне варення“

Відкрий ротик. Витягни широкий язик вперед та оближи верхню губу, потім сховай язик у глибок рота. Повтори 10-15 разів.

Дихальні вправи

Квітка та свічка

Це проста вправа на розслаблення, що сприяє глибокому диханню.

Уявіть, що у вас в одній руці приємно пахне квітка, а в іншій — запалена свічка.

- Повільно зробіть вдих через ніс, й уявіть, що відчуваєте запах квітки.
- Повільно видихніть через рот, наче задуваєте свічку.
- Повторіть кілька разів.

Бульбашки

Ця гра, яку майже всі дорослі вважають пустощами і не дозволяють дітям в неї грати. Насправді, вона є дихальною вправою і дуже проста у використанні. Потрібна лише трубочка-соломинка і стакан води. Звертаємо увагу дитини на те, щоб видих був тривалим, тобто бульбашки повинні бути довго.

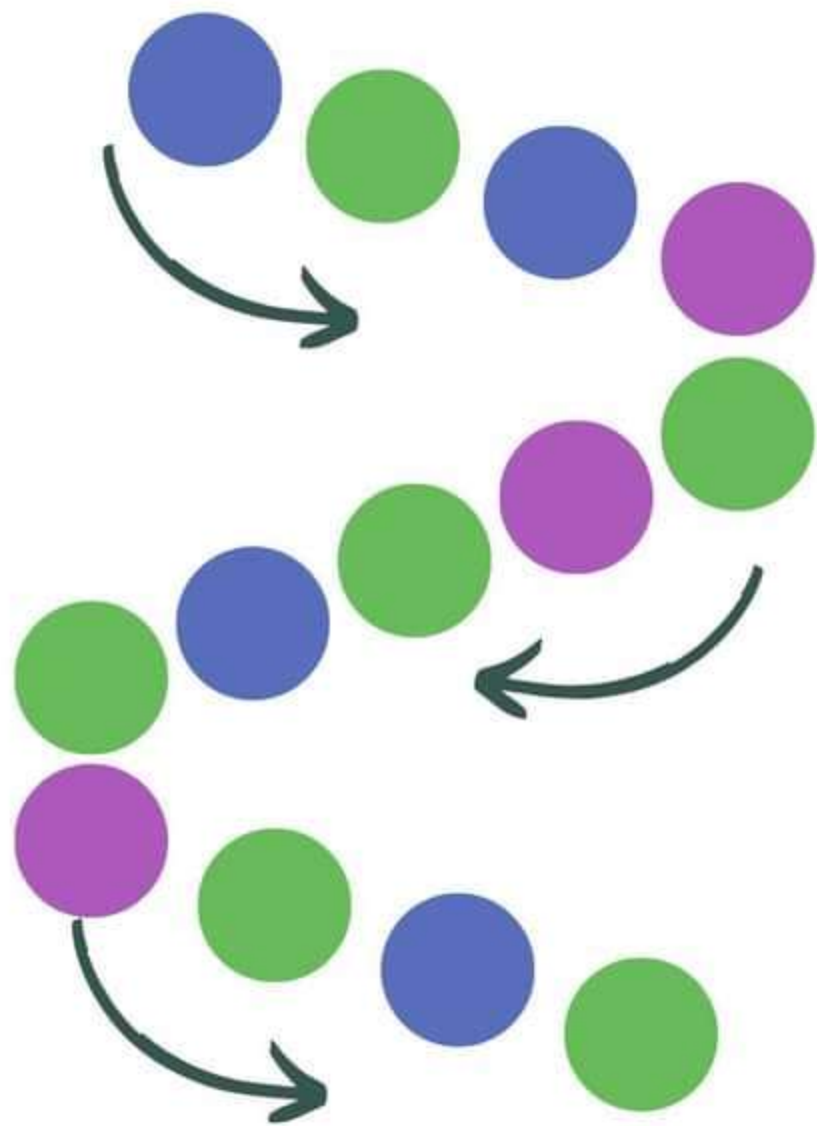

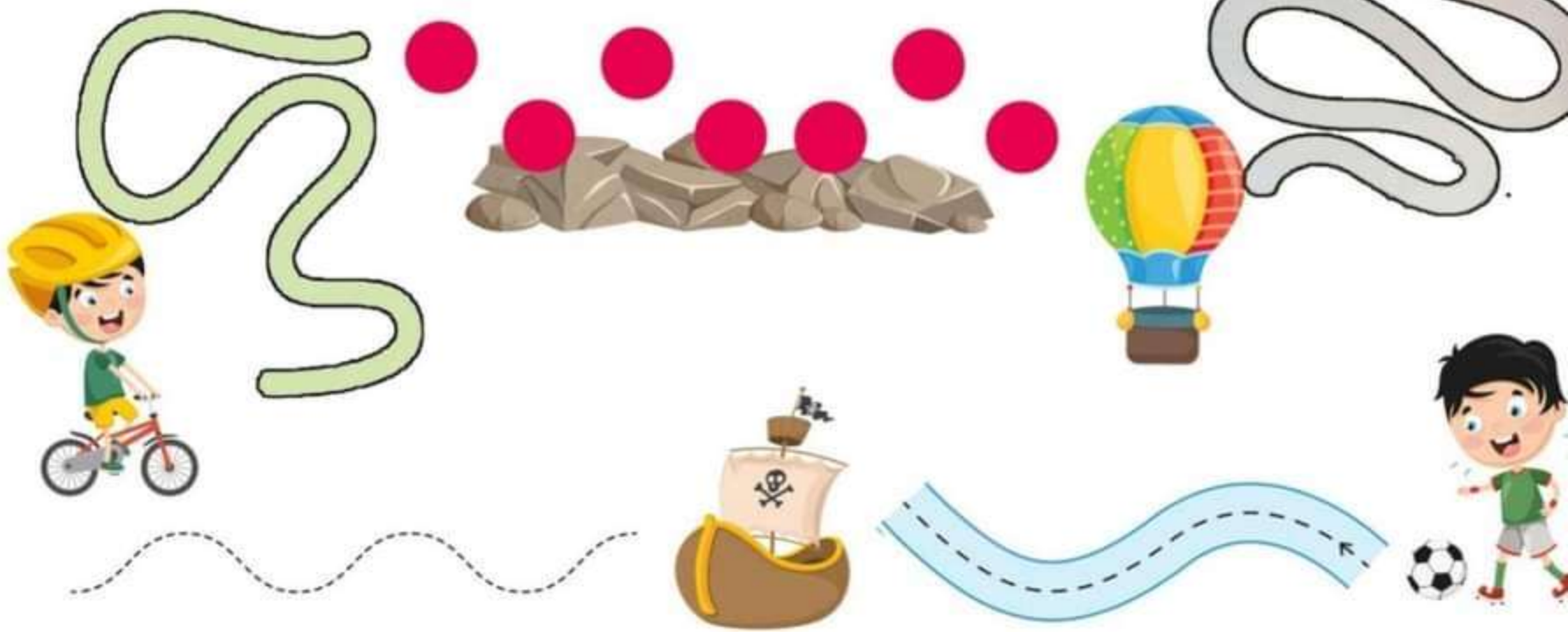
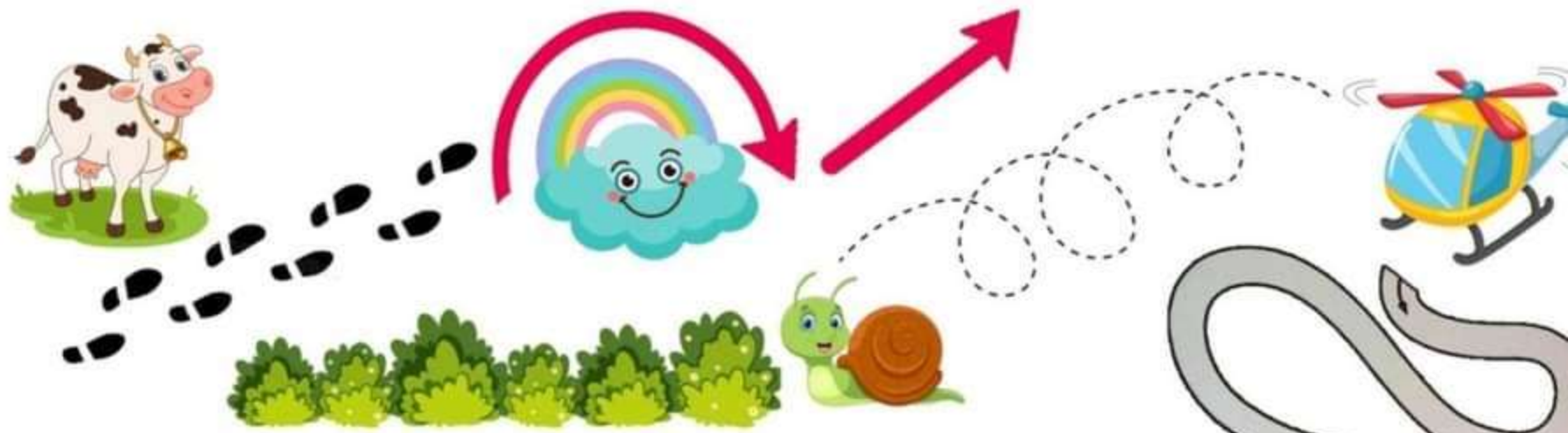
МІЖПІВКУЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ

Ліва рука

Права рука

ЗАГАДКИ
О ПОВЕДЕНИИ

14 15 16 17 19 20 21

КОМПЬЮТЕРНЫЕ МАТЕРИАЛЫ
МАТЕРИАЛЫ

Сказки из сказочного мира

Рекомендації педагогам під час роботи з дітьми з порушеннями мовлення

- Якщо ви помітили, що у вашому класі є дитина з подібними особливостями, проконсультуйтеся з учителями (вихователями), які працювали із цією дитиною в попередні роки;
  - Зверніться по допомогу до психолога й логопеда, поговоріть з батьками цієї дитини. Виконуйте всі рекомендації фахівців.
  - На уроці чи перерві варто ввести для всіх учнів логоритмічні ігри: мовлення та спів під рухи, ритмічні вправи, артикуляційна гімнастика.
  - Опитувати дітей з важкими порушеннями мовлення варто не викликаючи їх до дошки, у безпечній обстановці, у формі бесіди. Давати їм завдання обговорювати щось у парах. Не відлякувати наполегливим «скажи», а викликати мовне наслідування роби, як я, повтори за однокласником.
  - Технології корекційної допомоги і вибір необхідних засобів для успішного навчання дитини у класі будуть залежати від складу команди, яку ви організуєте.
  - Питайте учня про труднощі, з якими він зустрічається під час сприймання, опрацювання та застосування інформації (нового навчального матеріалу). З'ясуйте, яку інформацію дитина не сприймає.
  - Використовуйте альтернативні способи представлення навчального матеріалу – поясніть усно, якщо учень має труднощі з читанням, дайте інформацію в письмовій формі, якщо учень не сприймає її на слух тощо.
  - Виконуйте всі рекомендації логопеда, інших фахівців, а також батьків щодо спеціальних вправ та адаптації навчального матеріалу для конкретного учня.
-
-

Поради батькам дітей із порушенням мовлення.

1. Розширюйте коло інтересів дитини. Читайте та розглядайте книжки з яскравими малюнками.
2. У власному мовленні будьте зразком для дитини. Вживайте всі частини мови, емоційне та інтонаційне забарвлення мовлення.
3. При спілкуванні з дитиною вводьте елементи новизни, пояснюючи незнайомі терміни, слова етикету, варіанти словозміни та словотворення.
4. Не дозволяйте собі в присутності дитини ігнорувати звертання іншого дорослого.
5. Не можна глузувати з дитини, яка має вади мовлення та перекривляти її.
6. Не можна карати дитину за те, що вона не в змозі виконати ваше завдання стосовно мовлення.
7. Під час спілкування з дитиною, використовуйте до обраної теми предмети, малюнки, атрибути, що відтворюють певні дії, складаються в сюжетну розповідь.
8. Зважаючи на можливості своєї дитини, постійно задіюйте її досвід і виводьте на рівень порівнянь, аналогій, узагальнень, ототожнення, встановлення взаємозв'язків між предметами. При спілкуванні робіть паузи для відповіді дитини, навіть якщо вона ще не говорить – це правило діалогу.
9. Купуйте та пропонуйте дитині іграшки, які впливають на всебічний розвиток.
10. Вчіть дитину спілкуватися, гратися з іншими дітьми. Хваліть дитину за її намагання говорити. Уважно слухайте її, якщо вона розповідає про свої справи. Дитина потребує визнання своїх мовленнєвих успіхів та схвалення їх усмішкою, дотиком, обіймами, оплесками, приємними словами. Не скупіться на такі прояви почуттів.
11. Розвивайте у дитини дрібну моторику пальчиків. Багато малюйте, займайтеся ліпленням, розвивайте і збагачуйте емоційний світ дитини.

